

Duurzaam Beleggen

Hoe de wereld kijkt:
duurzaamheid is van belang

Meer informatie?

Wilt u na het lezen van deze brochure meer weten over duurzaam beleggen? Neem dan contact op met uw adviseur of uw vermogensbeheerder.

Meer informatie over dit onderwerp vindt u ook op:

www.abnamromeespierson.nl/beleggen

www.abnamro.com/sustainability

www.abnamro.com/duurzaam

Global Products & Solutions

Vincent Triesschijn, Investment Services & Sustainability
Eric Zuidmeer, International Products & Wealth Structuring

Publicatiedatum: oktober 2017

Bron

ABN AMRO Bank N.V.,

Meer informatie over ABN AMRO Bank N.V. is te vinden op

www.abnamro.nl

Duurzaam beleggen, een introductie

Bij duurzaam beleggen wordt in ondernemingen, instellingen of beleggingsfondsen belegd met als doel financieel rendement te behalen met oog voor ecologische (milieu), sociale (maatschappij) en governance (bestuur) aspecten (ESG aspecten). Dit laatste kan op twee manieren worden ingevuld:

- ▶ negatieve impact verminderen: bijvoorbeeld door belangen uit te sluiten in ondernemingen die milieu- of maatschappelijk schade veroorzaken. Zoals producenten van tabak of vuurwapens; en
- ▶ positieve impact bevorderen: bijvoorbeeld door achterstandsgroepen te betrekken bij de formele economie. Microkrediet is hiervoor een goed middel. Of door te investeren in duurzame energie.

Duurzaam beleggen is een ruim begrip. In deze brochure belichten we de belangrijkste wereldwijde trends die de aanzet hebben gevormd tot duurzaam beleggen, en verkennen we de huidige vooruitzichten. Om duurzaam beleggen beter in beeld te brengen, zoomen we in op een aantal specifieke thema's, leggen we uit hoe u duurzaam kunt beleggen, diepen we enkele aspecten uit en geven we voorbeelden van successen in duurzaam beleggen.

Duurzaam Beleggen

DUURZAAM BELEGGEN, EEN INTRODUCTIE	PAGINA 3
HOE DE WERELD KIJKT: DUURZAAMHEID IS VAN BELANG	PAGINA 5
WAT IS DUURZAAM BELEGGEN?	PAGINA 6
DUURZAAM BELEGGEN BIJ ABN AMRO MEESPIERSON	PAGINA 8

Hoe de wereld kijkt: duurzaamheid is van belang

In onze snel veranderende wereld staan we voor de uitdaging hoe om te gaan met kwesties zoals de bevolkingsgroei, het gebruik van natuurlijke hulpbronnen en de toegang tot voedsel en water. Tot 2025 groeit de wereldbevolking met nog eens één miljard mensen tot naar schatting acht miljard. Wanneer de wereld steeds dichter bevolkt raakt en de verstedelijking en de welvaart toenemen, groeit de vraag naar energie, voedsel en water. De natuurlijke hulpbronnen van de aarde die we kunnen gebruiken om aan deze vraag te voldoen, zijn echter niet oneindig. In 2030 hebben we 50% meer energie, 40% meer water en 35% meer voedsel nodig dan we nu verbruiken. We gebruiken twee keer zoveel hulpbronnen dan onze planeet weer kan aanmaken. Willen we onze toekomstige welvaart veiligstellen, dan is het van belang dat we het gebruik van natuurlijke hulpbronnen verminderen. We moeten onze gewoontes veranderen en moeten ons richten op activiteiten die zowel nu als in de toekomst zinvol zijn. De wereldeconomie moet een omslag maken naar duurzame middelen en gewoontes. En wij moeten daarin volgen met onze beleggingen.

Om deze problemen en mogelijke oplossingen onder de aandacht te brengen, hebben de Verenigde Naties (VN) de Duurzame Ontwikkelingsdoelen (Sustainable Development Goals – SDG's) opgesteld: zeventien doelen, zeg maar thema's, die een grote impact hebben op de aarde en zijn bewoners. Bij deze doelen geven de VN ook oplossingen waaraan de publieke en de private sector in de komende decennia kunnen werken.

ABN AMRO neemt bij duurzaam beleggen de SDG's van de VN in aanmerking. Doelen als klimaatverandering en duurzame energie zijn van essentieel belang voor de toekomst van onze planeet. En dus ook voor het beleid van ABN AMRO MeesPierson voor duurzaam beleggen.

Figuur 1.

ABN AMRO staat niet alleen in haar streven om meer duurzaam te beleggen. Samen met bijna 17.000 andere financiële instellingen, verspreid over meer dan 50 landen en goed voor USD 62.000 miljard, heeft ABN AMRO de Principles for Responsible Investment (PRI) ondertekend. Deze gedragscode voor maatschappelijk verantwoord beleggen bevat een aantal vrijwillige, ambitieuze principes om ESG-aspecten af te wegen bij beleggingsbeslissingen.

De klimaatconferentie COP21 die eind 2015 in Parijs werd gehouden, heeft aangetoond dat een gezamenlijke internationale aanpak nodig is om de temperatuurstijging tegen te gaan en de uitstoot van CO2 te beperken. Willen landen en regeringen de in Parijs afgesproken doelen halen, dan moeten zij met elkaar gaan samenwerken. Maar dit is niet een taak van alleen de overheid; het bedrijfsleven en de financiële sector hebben ook een belangrijke rol. Duurzame beleggingsoplossingen kunnen een aanzienlijke bijdrage leveren aan gezamenlijke initiatieven om onze planeet voor toekomstige generaties bewoonbaar te houden. Duurzaam beleggen is geen 'nichemarkt' meer waar specialistische spelers de meestal kleine markt bepalen; het wordt steeds meer een normale activiteit. Daarom moeten wij naast financieel rendement ook ESG-criteria meenemen in beleggingsbeslissingen.

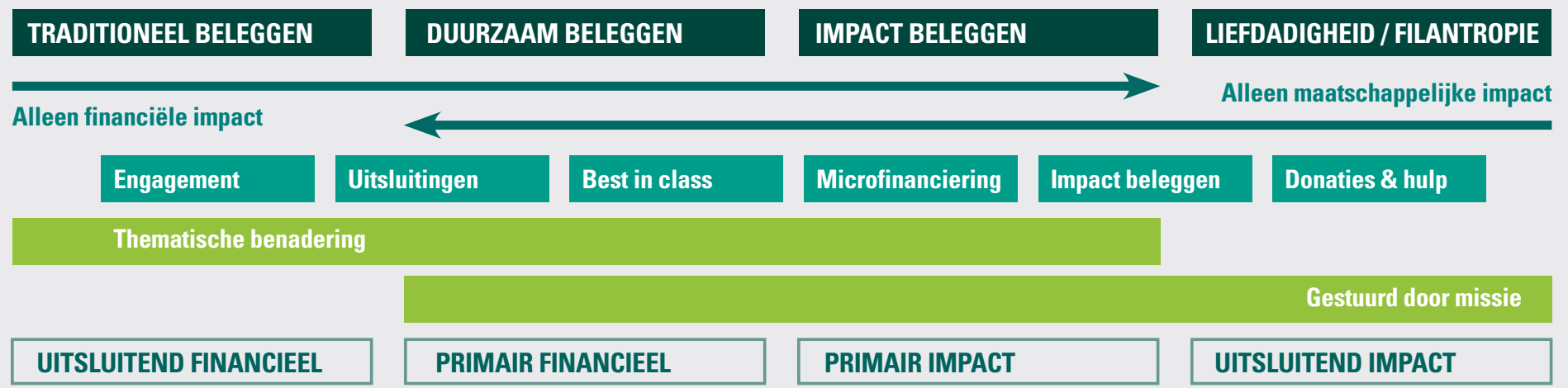
Wat is duurzaam beleggen?

Duurzaam beleggen houdt in dat we ESG-criteria uitdrukkelijk meenemen als we besluiten nemen over beleggingen. De reden hiervoor is dat ESG van invloed is op het financieel rendement van een belegging. Bij duurzaam beleggen kijken we dus verder dan alleen financieel rendement: de prestatie op het vlak van duurzaamheid weegt ook zwaar. We onderscheiden zeven gangbare vormen van duurzaam beleggen:

1. **Integratie van ESG-analyse** in traditioneel beleggen: actieve beoordeling van ESG-criteria in beleggingsonderzoek en besluitvorming;
2. **Negatieve screening:** toepassing van specifieke criteria om ondernemingen uit te sluiten uit het beleggingsuniversum;
3. **Positieve screening:** toepassing van specifieke criteria om ondernemingen met voorrang op te nemen in het beleggingsuniversum;
4. **Best-in-class:** analyse van ondernemingen om binnen een bepaalde categorie die namen te selecteren die op sociaal en/of milieugebied het beste presteren;
5. **Themabeleggen:** selectie van ondernemingen op basis van specifieke duurzaamheidsthema's;
6. **Actief aandeelhouderschap:** gebruikmaking van de rechten en invloed als aandeelhouder om ondernemingen aan te spreken op hun maatschappelijke en/of milieuprestatie;
7. **Impactbeleggen:** bij een meetbaar positief ESG-effect, naast financieel rendement, spreken we van impactbeleggen. Meer informatie over impactbeleggen kunt u vinden op www.abnamromeespierson.nl/impactbeleggen.

Bij duurzaam beleggen gaan financiële overwegingen samen met ESG-criteria. De focus ligt echter primair op het financieel rendement. Als zodanig ligt duurzaam beleggen tussen traditioneel beleggen (hoofdzakelijk gefocust op financieel rendement) en impactbeleggen (primair gefocust op impact). Dit hebben we verbeeld in figuur 2. Bij ABN AMRO MeesPierson zijn alle beleggingen maatschappelijk verantwoord. Aan de ene zijde van het spectrum staat traditioneel beleggen; hierbij sluiten we alle beleggingen uit die voorkomen op de uitsluitingslijst, bijvoorbeeld beleggingen in controversiële wapens. Aan de andere zijde van het spectrum bevindt zich filantropie; hierbij ligt de focus volledig op impact en is financieel rendement geen absolute voorwaarde. Duurzaam en impactbeleggen vormen de gulden middenweg: in beide gevallen streven we naar zowel financieel als ESG-rendement. Als klant van ABN AMRO MeesPierson beslist u zelf waar precies in het spectrum u uw portefeuille wilt plaatsen. Heeft u hier vragen over, of bent u benieuwd naar de uitsluitingslijst, neem dan contact op met uw adviseur.

FINANCIEEL VERSUS IMPACT – IMPACT BELEGGEN IS DE GULDEN MIDDENWEG

Figuur 2: De positie van duurzaam beleggen (ook wel maatschappelijk verantwoord beleggen (Socially Responsible Investing – SRI) genoemd) in het financiële spectrum

Duurzaam beleggen bij ABN AMRO MeesPierson

ABN AMRO MeesPierson kent in essentie drie manieren van beleggen: Zelf Beleggen, Beleggingsadvies en Vermogensbeheer. Voor elk van deze drie manieren biedt ABN AMRO duurzame beleggingsdiensten aan.

Voorbeeld van duurzaam vermogensbeheer

Het ABN AMRO Duurzaam Fondsen Mandaat belegt in duurzame beleggingsfondsen en individuele obligaties. U kunt beleggen in bedrijven die in hun branche voorop lopen in de verhouding tussen financieel rendement en ESG-impact. Beleggingen in wapens, tabak, kansspelen, bont en pornografie zijn uitgesloten. Het mandaat wordt zeer actief beheerd om te zorgen dat de portefeuille steeds is belegd in de winnaars van de toekomst. De minimuminleg in het mandaat is EUR 75,000.

Bent u geïnteresseerd in het Duurzaam Fondsen Mandaat?
Neem dan contact op met uw vermogensbeheerder.

Vermogensbeheer

Vraagt u ABN AMRO MeesPierson om voor u te beleggen, dan kunt u bij Vermogensbeheer kiezen uit twee duurzame mandaten: het Duurzaam Fondsen Mandaat en het Duurzaam Beleggen Mandaat. Alle bedrijven en beleggingsproducten in deze mandaten zijn duurzame keuzes waarbij we hebben gekeken naar zowel ESG-criteria als financieel rendement. Deze mandaten beleggen in leiders en pioniers in duurzaamheid. Controversiële activiteiten zoals tabak, kansspelen, bont, kinderarbeid en mijnbouw, hebben we uitgesloten. U vindt meer informatie over de duurzame vermogensbeheer mandaten op abnamromeespierson.nl/vermogensbeheer

Beleggingsadvies

Beleggers die met advies van de bank beleggen, krijgen beleggingsadvies op basis van de duurzaamheidsindicator. Onze beleggingsadviseurs verwerken de indicator in hun advies. Door te kiezen voor het meest duurzame alternatief binnen geselecteerde beleggingsmogelijkheden met gelijke financiële vooruitzichten. Verwachten onze analisten voor twee ondernemingen een vergelijkbaar financieel rendement, dan raadt de beleggingsadviseur u aan om te beleggen in de onderneming die op duurzaamheid het beste scoort. U kunt ook kiezen voor Duurzaam Beleggingsadvies. Deze portefeuille bestaat uitsluitend uit duurzame beleggingsfondsen. Die zijn geselecteerd omdat duurzaamheid een essentieel onderdeel van hun beleggingsproces vormt. Meer informatie over Duurzaam Beleggingsadvies vindt u op www.abnamromeespierson.nl/beleggingsvormen

Voorbeeld van duurzaam beleggingsadvies

Duurzaam Beleggingsadvies is voor beleggers die duurzaamheid belangrijk vinden en willen beleggen in bedrijven die rekening houden met de balans tussen mensen, leefomgeving en winst. Bij Duurzaam Beleggingsadvies kunt u beleggen in duurzame beleggingsfondsen. Maar indien gewenst ook in individuele aandelen en obligaties. Wij houden de duurzaamheidsindicatoren voor u in de gaten en melden het u als een belegging in uw beleggingsportefeuille niet (meer) voldoet aan onze duurzaamheidscriteria. Duurzaam Beleggingsadvies is beschikbaar voor beleggers met een belegbaar vermogen van minimaal EUR 500.000.

Bent u geïnteresseerd in Duurzaam Beleggingsadvies?

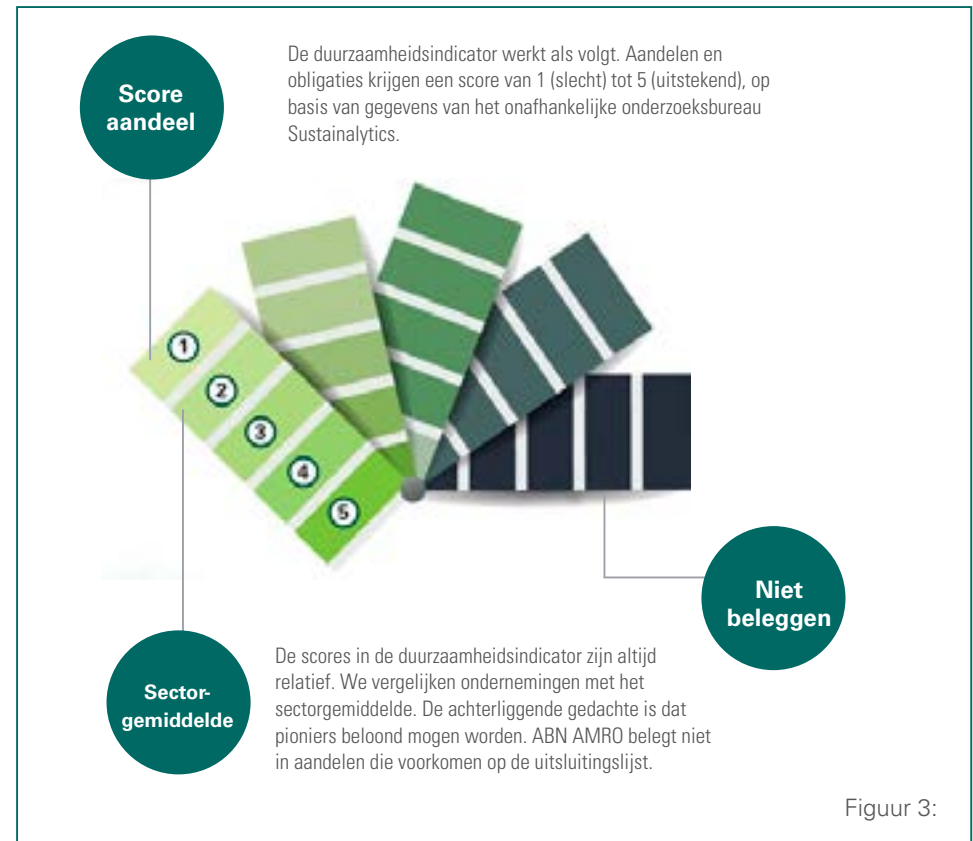
Neem dan contact op met uw adviseur.

Zelf Beleggen

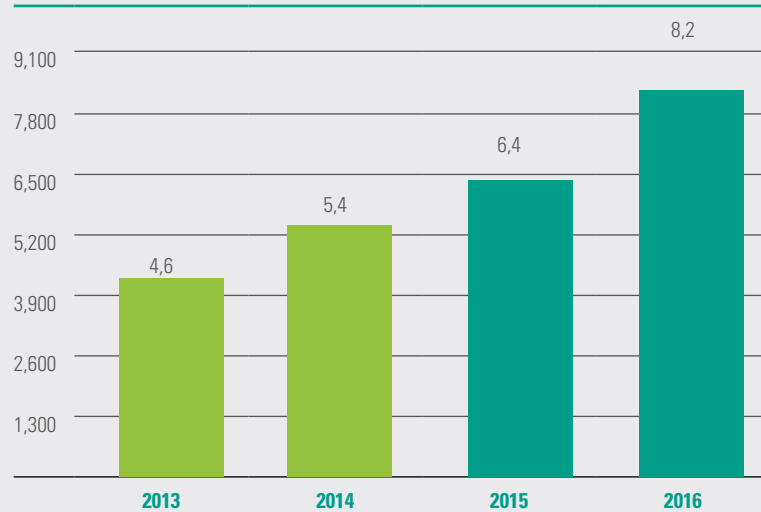
Beleggers kunnen ervoor kiezen om duurzaam te beleggen. Om hen bij die keuze te helpen, heeft ABN AMRO MeesPierson de duurzaamheidsindicator ontwikkeld. Met deze indicator vergelijken we de ondernemingen achter aandelen en obligaties. We vergelijken de duurzaamheid van de onderneming met die van andere spelers in de markt. Zo zien we wie relatief goed presteert op het gebied van duurzaamheid en wie niet. We willen koplopers onder beursgenoteerde ondernemingen belonen en achterblijvers waarschuwen. Een aandeel of obligatie krijgt een score op een schaal van 1 (slecht) tot 5 (uitstekend). Hierbij baseren we ons op gegevens van het onafhankelijke onderzoeksbureau Sustainalytics, dat zijn beoordelingen (ratings) voortdurend aanpast op basis van de laatste ontwikkelingen. We kijken naar ecologische, sociale en governance (ESG)-aspecten. Dit betekent dat een achterblijver op een relatief duurzame markt een 1 kan scoren en een koploper op een minder duurzame markt een 5. Beleggers kunnen de duurzaamheidsindicator gebruiken om te bepalen hoe duurzaam een onderneming te werk gaat. ABN AMRO MeesPierson heeft verder nog een lijst van goedgekeurde duurzame beleggingsfondsen die beleggers kunnen gebruiken. Voor meer informatie over zelf duurzaam beleggen, kijk op onze website.

Duurzaam beleggen bij ABN AMRO door de jaren heen

In de loop der jaren is het duurzaam door ABN AMRO beheerd vermogen aanzienlijk gegroeid. De stijging met EUR 1 miljard in 2015 illustreert de groeiende belangstelling van particuliere klanten voor beleggingen die niet alleen financieel maar ook maatschappelijk rendement opleveren. Deze trend is vrij kenmerkend voor de totale markt.

Figuur 3:

DUURZAME KLANTEGOEDE (in EUR miljard)

Bron: ABN AMRO Groep, jaarverslagen 2013, 2014, 2015, 2016

Voorbeeld van een duurzaam beleggingsfonds

Het ABN AMRO Global Sustainable Equities streeft naar vermogensgroei op de lange termijn door te beleggen in aandelen van bedrijven wereldwijd die voldoen aan criteria voor duurzame ontwikkeling (maatschappelijke en/of ecologische verantwoordelijkheid en/of corporate governance). Het fonds wordt actief beheerd en mag beleggen in beleggingsproducten die geen deel uitmaken van het beleggingsuniversum van de MSCI World Index. De basisvaluta van het fonds is de euro. Opbrengsten worden systematisch herbelegd. Bent u geïnteresseerd in het Global Sustainable Equities Fund? Neem dan contact op met uw beleggingsadviseur of kijk voor meer informatie op: www.abnamromeespierson.nl/fondsen

ABN AMRO Global Sustainable Equities

Loop geen onnodig risico.

Lees de Essentiële Beleggersinformatie.

Voor meer informatie over de kenmerken, werking, kosten en de risico's van dit beleggingsfonds verwijzen wij u naar de Essentiële Beleggersinformatie (EBI). U vindt deze op de website van het betreffende fondshuis of op abnamromeespierson.nl/fondsen

Engagement bij ABN AMRO

Bij 'traditioneel' beleggen sluiten we bepaalde ondernemingen en producten uit, die op de uitsluitingslijst staan. Aandelen van niet-duurzame ondernemingen sluiten we niet per definitie uit. We gaan graag de dialoog met hen aan, zodat we invloed kunnen uitoefenen. Dit noemen we engagement.

We proberen ondernemingen die mogelijk mensenrechten of milieunormen schenden, over te halen om hun gedrag te veranderen. Samen met Robeco stimuleren wij hen om een verbeterproces in gang te zetten. Levert dit niet binnen een paar jaar resultaat op? Dan kunnen we altijd nog besluiten om de onderneming uit te sluiten van ons beleggingsuniversum. Dit is echter het laatste middel: wij zijn van mening dat een dialoog over verandering meer oplevert dan uitsluiting.

Voorbeelden van duurzaam beleggen: farmaceutische bedrijven

Dat een belegging in een fabrikant van windturbines een duurzaam karakter heeft, hoeft geen nadere uitleg. Hetzelfde geldt voor beleggingen in het FMO Privium Impact Fund, waardoor beleggers samen met de Nederlandse ontwikkelingsbank FMO kunnen investeren in bijvoorbeeld een windmolenpark in Costa Rica. Het duurzame karakter van beleggen in een onderneming als Novo Nordisk is echter wellicht minder duidelijk. Deze Deense onderneming is gespecialiseerd in de behandeling en bestrijding van diabetes. Novo Nordisk is zich sterk bewust van zijn gebruik van grondstoffen en is erin geslaagd de CO₂-uitstoot aanzienlijk te verminderen. Het FMO Privium Impact Fund is uitsluitend beschikbaar voor beleggers die kiezen voor vermogensbeheer of die beleggen met een beleggingsadviseur.

Andere manieren om met ESG-criteria rekening te houden

Duurzaam beleggen is een logische manier om negatieve impact op onze planeet te beperken en positieve impact te bevorderen. Maar we kunnen nog een stap verder gaan en een meetbare positieve bijdrage aan maatschappij en milieu leveren, naast financieel rendement. Dat noemen we impactbeleggen. Meer hierover, en over andere manieren om met uw vermogen het verschil te maken, kunt u lezen op www.abnamromeespierson.nl/impactbeleggen

**Loop geen
onnodig risico.**

**Lees de Essentiële
Beleggersinformatie.**

DIT IS EEN VERPLICHTE MEDEDELING

FMO Privium Impact Fund

Loop geen onnodig risico.

Lees de Essentiële Beleggersinformatie.

De informatie in dit document biedt onvoldoende basis voor een beleggingsbeslissing en vormt geen (uitnodiging tot het doen van een) aanbod van rechten van deelneming in het FMO Privium Impact Fund. De waarde van uw beleggingen kan fluctueren. In het verleden behaalde resultaten bieden geen garantie voor de toekomst. Het prospectus van het FMO Privium Impact Fund en de Essentiële Beleggersinformatie zijn te downloaden via de website van de beheerder, www.priviumfund.com

Duurzame oplossingen worden het nieuwe normaal

De ontwikkelingen in duurzaam beleggen gaan snel. Er komen steeds meer producten waarbij beleggers naar zowel financieel rendement als ESG-factoren kijken. ABN AMRO MeesPierson is van mening dat ondernemingen waar ESG hoog in het vaandel staat, de winnaars van de toekomst zijn. Het is niet alleen een actueel interessant verschijnsel, maar ook een slimme belegging voor de lange termijn. De vorm waarbij impact op maatschappij en milieu wordt gekoppeld aan zakelijk succes en financieel rendement, is logisch. Op de lange termijn is het zaak dat er iets wordt gedaan aan het dreigende tekort aan grondstoffen als gevolg van de groeiende wereldbevolking en de beperkte beschikbaarheid van natuurlijke hulpbronnen. Hieraan kunnen wij een bijdrage leveren via gerichte beleggingen zonder in te leveren op het financieel rendement.

Over ABN AMRO

ABN AMRO Bank N.V. is gevestigd aan de Gustav Mahlerlaan 10 (1082 PP) te Amsterdam. ABN AMRO Bank N.V. is ingeschreven in het Handelsregister K.v.K. Amsterdam onder nummer 34334259.

Algemene Disclaimer

De in deze brochure aangeboden informatie is opgesteld door ABN AMRO Bank N.V. en is bedoeld als informatie in algemene zin en is niet toegespitst op uw persoonlijke situatie. De informatie mag daarom nadrukkelijk niet beschouwd worden als een advies. Beslissingen op basis van de informatie in deze brochure zijn voor uw eigen rekening en risico.

Hoewel ABN AMRO tracht juiste, volledige en actuele informatie uit betrouwbaar geachte bronnen aan te bieden, verstrekt ABN AMRO expliciet noch impliciet enige garantie dat de aangeboden informatie in deze brochure juist, volledig of actueel is. ABN AMRO aanvaardt geen aansprakelijkheid voor drukfouten.

De in deze brochure opgenomen informatie kan worden gewijzigd zonder voorafgaand bericht. ABN AMRO is niet verplicht de hierin opgenomen informatie te actualiseren of te wijzigen.

ABN AMRO aanvaardt geen enkele aansprakelijkheid ten aanzien van enige schade (met inbegrip van gederfde winst), die op enigerlei wijze voortvloeit uit de informatie die u in deze brochure wordt aangeboden of het gebruik daarvan.

ABN AMRO, of de rechthebbende, behoudt alle rechten (waaronder auteursrechten, merkrechten, octrooien en andere intellectuele eigendomsrechten) met betrekking tot alle in deze brochure aangeboden informatie (waaronder alle teksten, grafisch materiaal en logo's). Het is niet toegestaan de informatie uit deze brochure te kopiëren of op enigerlei wijze openbaar te maken, te verspreiden of te vermenigvuldigen zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van ABN AMRO of rechtmatige toestemming van de rechthebbende. U mag de informatie in deze brochure wel afdrucken voor uw eigen persoonlijk gebruik.

US Person Disclaimer

ABN AMRO Bank N.V. ("ABN AMRO") is niet geregistreerd als broker-dealer en investment adviser zoals bedoeld in respectievelijk de Amerikaanse Securities Exchange Act van 1934 en de Amerikaanse Investment Advisers Act van 1940, zoals van tijd tot tijd gewijzigd, noch in de zin van andere toepasselijke wet- en regelgeving van de afzonderlijke staten van de Verenigde Staten van Amerika.

Tenzij zich op grond van de hiervoor genoemde wetten een uitzondering voordoet, is de beleggingsdienstverlening van ABN AMRO, inclusief (maar niet beperkt tot) de hierin omschreven beleggingsproducten en beleggingsdiensten, alsmede de advisering daaromtrent niet bestemd voor Amerikaanse ingezetenen ("US Persons" in de zin van vorenbedoelde wet- en regelgeving). Dit document of kopieën daarvan mogen niet worden verzonden of meegebracht naar de Verenigde Staten van Amerika of worden verstrekt aan Amerikaanse ingezetenen.

ABN AMRO MeesPierson

Gustav Mahlerlaan 10, 1082 PP Amsterdam

